

DEMOKRACIJA

Leto IV. - Štev. 35

Trst - Gorica 1. septembra 1950

Izhaja vsak petek

Tržaški velesejem

Proglas tržaškega župana glede sodelovanja meščanstva na tržaškem velesejmu je značilen za lažnivo ozračje, ki že več let zastirupa življenje v Trstu. Na podlagi izkrito priznava, da je Trstu namenjena vloga posrednika med Severom, Jugom, Vzhodom in Zahodom, vendar je pa po njegovem ta vloga namenjena izključno le italijanskemu Trstu. Enačba Trst-Italija se torej recitira v vseh modulacijah... S takim prepričevanjem Tržčanov skuša torej prekriti vsak pojav zdravega sporazuma, obenem pa z že preizkušeno neresnostjo apelira na neverjetno lahkovernost angloameriškega Zahoda. Trst — zahteva župan — mora nuditi spricovalno svojega italijanskega in krščanskega obeležja. In ta dokaz je potreben, da bi se posetniki iz inozemstva in celo inozemstvo prepričalo o tem, da je mesto, pristanišče, brodarstvo, industrija, trgovina, promet, skratka vse gospodarstvo izključno proizvod italijanske delavnosti.

Koliko neresnice, koliko izumetničenih predpostavk je v teh trditvah, ni težko dokazati. V prvi vrsti kaže naglasiti, da tržaško pristanišče ni bilo zgrajeno z italijanskim denarjem, niti z italijansko iniciativo, temveč od Avstrije počenši od sterezijanskega pomola pa vse do luke sv. Andreja, ki je bila dovršena leta 1913, ko je vsaka daljna delavnost prenehala, ker so vsakemu posetniku opazno zamrle in prekopaljska postaja i vrvce v pristanišču sv. Andreja, kar je neposredna posledica okolišnosti, da je zmanjkalo politične organizacije podavanskega prostora. Poedincu je dovolj, da se sprehodi po tržaški obali in si ogleda hiše in palače: niti ena izmed njih ni bila zgrajena od Italijanov! In če je že neitalijanska država (Avstrija) zgradila pristanišče, če so Neitalijani gradili hiše in palače, in če so zopet Neitalijani osnivalci in začetniki brodarstva in pomorstva, in vse to gotovo ne v korist Italije, ampak v svojo korist, za potrebe onih trgovskih in pomorskih koristi posredovalcev med Severom in Jugom, Vzhodom in Zahodom, od kod župan Bartoli-ju drznost, da vse te tuje zasluge prisvoja za prišleke po letu 1918?

Italijani si torej v Trstu laste tuje zasluge! Danes si hočejo prisvojiti zasluge za blagostanje, ki so si ga prigrabili. Danes bi hoteli z bedno sestavljenimi potvorbami zgodovine slavno zgodovino Trsta prikazati v drugi luči.

Ali od zatajevanja in prikrivanja resnice se nihče nikdar ni imel sreče. Celo pa je tak poskus nevarno ležen danes, v času splošnega iztreženja v znamenju resnosti, ki vse bolj preveva svet. Odločnost in brzina ameriške reakcije po korejskih dogodkih je zanesljiv znak tega preokreta. Skoda, ki jo povzroča brezvestna demagogija in brezvestno častikarstvo, ki sta toliko zla povzročila na azijski celini, je v Ameriki prebudila smisel za treznost in stvarnost. In sedaj je njihova odločnost na mestu in ni izključena, da nam bo prištedila grozote novega svetovnega spopada.

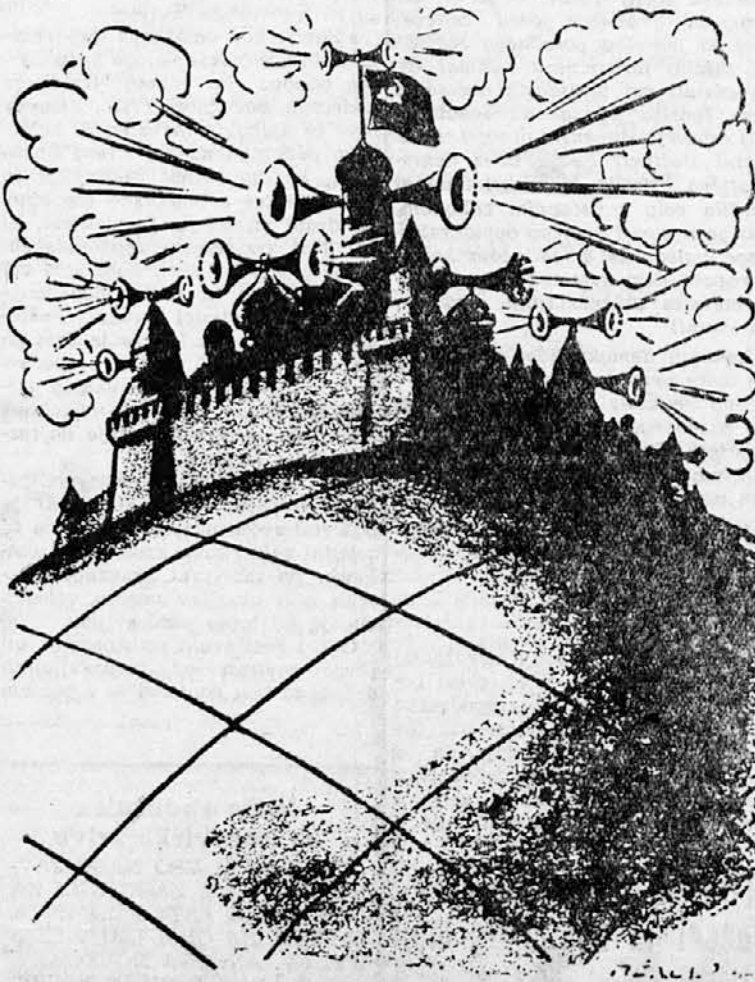
Ce pa naj se to doseže je treba napraviti kraj lažnim prizadevanjem naših krajevnih činiteljev. Prišel je čas, ko trdi korak zgodovine neizprosno loči prave od lažnih junakov, loči junake na delu od junakov na jeziku. Približuje se čas, ko se bo končno upogotovilo, da tržaška preteklost in tržaška bodočnost zavista od zadržega sodelovanja in ne od nezdravih monopolov, in sicer od sodelovanja enakopravnih pripadnikov vseh tukajšnjih narodnosti in to v svobodnem sporazumu brez vsiljevanj in brez samovoljnega prikrivanja in potvarjanja dejstev. Zato ni umestno naglaševanje neke neobstoječe nadrejenosti in proglasu tržaškega župana v času, ko bližje in daljnje tržaško zaledje s polno pravico zahteva svoj delež na poslovanju v Trstu. Zahteva svoj delež tudi proti vsej obupni poslovni nepremičnosti in idejni praznini italijanskih nacionalističnih napihencev. Življenje je lažje od vseh deklaracij, a Trst mora živeti in ne umreti...

Trst — pravi Bartoli — se mora pokazati kot predstavnik krščanske ideologije. Vprašali bi ga, katere krščanske ideologije? Morda one, ki je v nasprotju s pojmi izbrane ga izraelskega naroda propovedovala blagost vsem ljudem dobre volje? Ali pa je to ona, ki po receptu Bartolijevih somišljenikov stremi za tem, da Cerkev podredi koristim vsiljenega italijanstva?

Župan Bartoli bi se pač moral zavedati svoje dolžnosti najvišjega zastopnika tržaških koristi in poslušnega sina Katoliške cerkve.

Borba za svetovno revolucijo

ZVOČNIKI KREMLJA: "BELO JE ČRNO, ČRNO JE BELO, DAN JE NOČ!"

Ta revolucija hoče uničiti današnji na svobodi, zasebni lastnini in zasebni iniciativi zgrajeni svetovni red. Zmaga komunizma bi pomenila: v politiki - policijsko državo, suženstvo in slepo pokorščino ljudskih množic pred vladajočo kasto peščice komunističnih agitatorjev, podpiranih od tajnih policij; v gospodarstvu - izkoreninjenje vsake zasebne iniciative in zasebne lastnine in vsakega blagostanja ter izenačenje življenjske ravni vseh ljudi navzdol, v splošno, kolektivno berajo; na socialnem polju - prepoved stavk (štrajkov), popolno odvisnost delovnega ljudstva od edinega delodajalca - vsemožece totalitarne komunistične države, lastnice vseh dobrin in pridobitvenih sredstev, s koncentracijskimi taborišči za prisilno delo nepokornih delavcev; na prosvetnem polju - od zgoraj

vođeno umetnost v znamenju slavošpevov vladajočim in lapčevsko solo v službi komunistične propagande;

v zasebnem življenju - mržnjo otrok do staršev, zavist in sovraštvo med raznimi sloji in poklici, ovajanje svojega bližnjega, izpodkopavanje družinskega življenja, zanikanje vere in vseh moralnih vrednot, ki jih je človek skozi tisočletja podedoval.

Danes je človeštvo po zaslugi komunizma ločeno v dva sveta. Na Vzhodu: svet policijskih držav s totalitarno absolutističnimi režimi, kjer je človek poniznan na mrtvo število pod nenehno kontrolo tajnih policij, ki s terorjem drže na oblasti onih par tisoč vladajočih, ki se zbirajo v politbirojih in centralnih komitejih komunistične stranke, in ki pripravljajo komunistično svetovno revolucijo. Na

Zahodu: svet svobode, človeškega dostojanstva in prostosti poedincev v okviru demokratičnih dolžnosti in pravic. Zahodni svet noče svetovne revolucije, ampak hoče ohraniti vse, kar je dobrega od sedanjega družabnega reda, slabo pa izboljšati z evolucijo, to je z razvojem, z odpravo kričočih gospodarskih in socialnih razlik, ne da bi se pri tem uničila zasebna iniciativa in lastnina, ampak da se del večjih dohodkov, ki jih posameznik ne potrebuje za svoje dostojno življenje, odda v obliki pravičnega obdavčenja državi, ki mora skrbeti za vzpostavitev socialne pravice za vse sloje državljanov.

V tem je ona nepremostljiva razlika med komunističnim svetom in zahodno demokracijo. Zato odklanja in mora odklanjati vsak razumen človek, ki s svojo glavo misli in ki si ne domišlja, da bi se mogel kdaj dokopati do vladajočega loja komunističnih mogotcev, današnji komunizem. Pa naj bo to ortodoksin kominformizem ali odpadniški titolizem, z vsemi svojimi priveski, frontami in zakrinkanimi komunističnimi organizacijami, kot so: Osvobodilna fronta, Italijanska - slovenska fronta, SIAU, Slovenska - hrvaška prosvetna zveza itd. Kajti vse te organizacije s svojim čapirjem širijo in s svojim delovanjem podpirajo edino borbo za komunistično svetovno revolucijo. To je najvišji cilj komunizma! Vse njihovo ostalo delovanje na drugih poljih, prosvetnem, narodnem itd., je le krinka, pod katero lovijo ono verno ljudstvo v svoje vrste, ki ni hotelo nasesti njihovi varljivosti in zapeljivi propagandi obljub o raju v komunističnih državah.

Zahodni demokratični svet se je boril s komunističnim izogibal do skrajnih mej. Sedaj je borbo sprejell!

Naš delavec, kmet, obrtnik, trgovec, razumnik, se morajo končno zavesti, kje je njihovo mesto. Ali v vse uničujočem komunizmu ali v demokraciji, katera hoče ohraniti vse, kar je dobrega v sedanjem družabnem redu in popraviti njegove hibe in napake v dobrobit vseh slojev in stanov.

Ni več časa za kolebanje med tema dvema svetovoma! Kdor je mož, kdor ima hrbtenico, naj se odloči, ali na levo ali na desno, za komunistično svetovno revolucijo ali proti nji!

Izjema je dovoljena le pri onih, ki so gospodarsko ali drugače od komunizma odvisni, ki pa v svojem srcu čutijo z nami in nas podpirajo v pričakovanju končne zmage demokracije in načel.

Zadružništvo naj pospešuje mednarodno trgovino

Stanley Andrews, ravnatelj urada za inozemske poljedelske zadeve pri ameriškem poljedelskem ministru, je govoril na letnem zborovanju ameriškega zadružnega združenja v Stillwaterju, v državi Oklahoma, in v svojem govoru izjavil, da lahko budno zadružno vodstvo olajša in mogoče celo reši določena trgovska in razdelitvena vprašanja. Dalje je izjavil, da nam mora pri pogledu na mednarodni in notranji položaj biti jasno, da Združene države lahko uspevajo samo takrat, če uspevajo tudi ostale države, kajti mednarodna trgovina ni enosmerna cesta.

Nadaljeval je: »Najboljši način stalne in zdrave mednarodne trgovine je tisti, ki čim bolj približa proizvajalce potrošnikom. To nalogo opravlja najbolje zadružništvo. To ni samo poslovno koristno, temveč bomo s tem, da povežemo v gospodarskem podjetju in medsebojnem odnosu široke plasti naroda, dosegli v znatni meri tudi politično sodelovanje in določeni mirovni red.«

Andrews je dalje izjavil, da se nudi ameriškim kmetovalcem in kmečkim združenjem po vsem svetu slepe priljubljenosti, da se udeležijo poslovno mednarodne trgovine, če bi odprli v drugih delih sveta svoja velika in strokovna zastopstva. Poudaril je, da so evropske kmečke in potrošniške zadruge med najvažnejšimi kupci ameriških poljskih pridelkov. Mednarodno zadružno organizacijo si zamašila tako, da bi bila last stoterh ameriških nakupnih in prodajnih združenj, ki bi opravljale in tvorile ter tako trgovale v mednarodni trgovini s

poljskimi pridelki in potrebščinami z velikimi evropskimi podjetji.

Andrews je nato podal zgodovinski pregled evropskega zadružnega gibanja in pokazal, kako je zadružništvo bilo često jedro odpora proti diktatorjem in kako je izkopalno oblast diktatorjev in monopolov ter dodal, da velja to v prvi vrsti za kmečke zadruge. Pripomnil je:

»Naj bo temu vzrok značaj in ponašanje kmetov, ki so člani teh združenj, ali pa duh zadružnega gibanja, resnica je samo ta, da so bile kmečke zadruge pod diktaturami zadnje postojanke, ki so se do konca upirale; tam, kjer so se diktature zrušile, pa so bile spet kmečke zadruge tiste, ki so dvignile in obnovile demokracijo.«

Psihološki strateški odbor

Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo ustanovitev posebnega odbora, ki bo nadzoroval psihološko strategijo med raznimi zveznimi uradi in uskladi izdajanje zunanjih informacij.

Načelnik tiskovnega urada zunanjega ministrstva je izjavil, da bo naloga novega odbora »določevati in pripravljati psihološke vidike hladne vojne. Odbor bo zagotovil izdelovanje načrtov za razne vrste potreb, ki se lahko pojavijo.«

Obrambno ministrstvo, združene načelnike vojaških glavnih stanov in centralni obveščevalni urad so že pozvali, da imenuje svoje predstavnike za ta odbor. Zvezne zastopnike bosta imela tudi Uprava za go-

spodarsko sodelovanje in odbor za viro državne varnosti. Na čelu odbora bo Edward Barrett, pomočnik zunanjega ministra za javne zadeve.

Odbor se bo sestajal vsak teden, skupina namestencev pa bo uradovala vsak dan.

White je kot primer delovanja za novi odbor navedel Korejo; novi odbor bo moral uskladi korejsko psihološko vojskovanje, ki je v rokah vojaštva, z državno politiko.

Sovjetski vohuni pred jugoslovanskim sodiščem

V Beogradu se je dne 28. avgusta začela razprava proti prof. Risti Iliću, Ljubici Ilićevi, dijaku Djordju Iliću in Slavku Kraljeviću, ki so obtoženi vohunstva v prid ZSSR.

Obtoženi so dajali sovjetski obveščevalni službi v Beogradu vesti gospodarskega in drugega značaja. Prof. Ilić je obtožen razen tega, da je javil izdelke svojih atomskih raziskavanj tajniku sovjetskega poslanstva Popovu. Prof. Ilić se je na svojo roko baval s preučevanjem jedrne sile.

Zadnja nakazila ECA so prejele Grčija, Francija in Trst

Zadnja nakazila Uprave za gospodarsko sodelovanje v skupnem znesku 335.000 dolarjev, so namenjena Trstu, Grčiji in Franciji.

Trst je prejel 300.000 dolarjev za nakup stavbnega lesa in lesnih izdelkov iz Tajske.

Od srede do srede

23. AVGUSTA: Zahodna nemška vlada predlaga ojačenje zasedbene vojske v Nemčiji. — Acheson izjavlja, da ZDA preučujejo vprašanje vloge Nemčije pri evropski obožitvi. — Avstralijska predlaga ustanovitev Tihomorske zveze. — Med Egiptom, ZDA in Anglijo je prišlo do spora zaradi prevoza petroleja po Sueškem prekopu. — Na Koreji divjajo še vedno hudi boji za Taegu; uspešna izkrcanja južnih korejskih čet na otokih zahodne obale; počasno napredovanje Američanov severno od Pohanga.

24. AVGUSTA: Vrše se trgovinska pogajanja med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. — Walter J. Donnelly je postal prvi ameriški divjajo visoki komisar in opolnomočeni minister v Avstriji. — V Grčiji so zaprti poslanci levčarske demokracije fronte in raznodelja levčarskega lista »Demokratikos Christakosa, češ da je objavljal prevratne članke; gre verjetno za vladne ukrepe proti bivšim komunistom. — Indijski pravak Pandit Nehru meni, da se je možnost nove vojne znatno oddaljila; glede Tibeta je pa dejal, da se mora sporno vprašanje rešiti neposredno med Tibetom in Kitajsko.

25. AVGUSTA: Turška vlada je postrila borbo proti opoziciji. — Ameriška predstavnika zbornica je odobrila posojilo Španiji. — V Kanadi se splošna stavka železničarjev nadaljuje. — Ker je Truman ukazal zaplenbo ameriških železnic, je sindikat preklical zapovedano stavko ameriških železničarjev. — Na Koreji izvajajo komunisti nov silen pritisk na Taegu. — V Zahodni Nemčiji so izpustili na predčasno svobodo zaradi dobrega vedenja 19 nacističnih vojnih zločincev. — Na seji Evropskega sveta v Strasburgu so odložili razpravljanje o Churchillovem predlogu o skupni evropski vojski.

26. AVGUSTA: Ameriška bolniška ladja se je potopila ob ameriški obali zaradi trčenja s tovarno ladjo. — LR Kitajska je imenovala odposlanstvo za skorajšnje zasedanje skupščine OZN. — Na Kubi in v Cilu so zaprti vse komunistične voditelje. — Dve severnokorejski diviziji napadeta na bojišču severno od luke Pohang. — Avstralijska in Holandska se sporazumevata o skupni upravi Nove Gvineje. — Churchill ostro napada sedanjo politiko angleške vlade in izjavlja: »Čas beži; gorje onemu, ki ga izgublja! — Ameriško zunanje ministrstvo se ne strinja z ostrimi izjavami mornariškega ministra Matthews.

27. AVGUSTA: Mac Arthur je poslal spomenico 51. letnemu Kongresu bivših vojakov, v kateri sporoča, da je ohranitev Formoze bistven pogoj za ohranitev miru; na zahtevo ameriške vlade je pa moral takoj preklicati in umakniti že dostavljeno spomenico. — Ameriški vojni minister Johnson se zavzema za obvezno vojaško službo. — De Gasperi je naklonjen misli sodelovanja z liberalci. — Severnokorejci ogrožajo luko Pohang; z novo ofenzivo zopet močno pritiskajo na Taegu. — Angleška vlada javlja, da ne more opovedati dobave industrijskih strojnih delov Sovjetski zvezi, ker je bila dobavna pogodba sklenjena že l. 1948.

28. AVGUSTA: Na Madžarskem izvajajo čistko po raznih ministrstvih. — Na Koreji so v teku ogorčene borbe za Pohang, Taegu in Masan. — LR Kitajska je protestirala zaradi dozevnega ameriškega bombardiranja kitajskega ozemlja. — Angleška javnost zahteva revizijo trgovskih dogovorov s Sovjetsko zvezo. — Italijanska vlada zatrjuje, da ni nobene inflacijske nevarnosti zaradi sedanjega povečanja denarnega obtoka. — Francoški obrambni minister Jules Moch najavlja boje med Labo in Renom za primer komunističnega napada z Vzhoda.

29. AVGUSTA: Na seji VS je bil izid glasovanja glede vabila LR Kitajske na sejo VS: 4 za, 4 proti in 3 vzdržani glasovi; za go glasovale ZSSR, Jugoslavija, Indija in Norveška; vzdržale so se Velika Britanija, Francija in Egipt. — Jugoslavija protestira zaradi preganjanja Jugoslovancev v Bolgariji. — Italijanska vlada zavira izvajanje pogodbe o ribolovu z Jugoslavijo. — Na Koreji je prišlo do ogorčenih borb za Pohang; na Koreji se je izkrcalo 1500 britanskih vojakov.

Dr. AVGUST SFILIGOJ na začasni svobodi

potem ko je bil že vklenjen odpeljan na otok Elbo

Dr. AVGUST SFILIGOJ, predsednik Slovenske demokratske zveze za Italijo.

Dne 28. avgusta 1950. ob 5.30 so odpeljali dr. Avgusta Sfiligoja, ki je bil aretiran 31. julija t. l., po ukazih Vrhovnega vojaškega sodišča v Rimu, prepeljali iz goriških zaporov v kaznilnico Porto Azzurro na otoku Elba, da bi tam odsedel še preostalo kazen 17-ih let, 4-ih mesecev in 7-ih dni, odmerjeno mu po biševem Posebnem sodišču za zaščito države (Tribunale Speciale

per la Difesa dello Stato), dne 14. decembra 1941.

Takoj po aretaciji dr. Sfiligoja je njegova obramba vložila predlog za revizijo procesa, toda vsi njeni napori, da bi dosegla njegovo začasno svobodo, so bili doslej zaman, kljub temu, da jo zakon v tem primeru izrecno predvideva.

Danes, 29. avgusta, popoldne ob 16. uri je obramba dr. Avgusta Sfiligoja dobila uradno obvestilo, da je Prizivni dvor v Benetkah v soglasju s predlogom Višjega državnega pravdnika sklenil sprejeti zahtevo obrambe, da dovoli dr. Sfiligoju po zakonu predvideno začasno svobodo.

Prizivni dvor je o tem brzojavno obvestil kaznilnico v Porto Azzurro na otoku Elbi, kamor je bil, kot včeraj javljeno, odvzetnik Sfiligoj prepeljan.

Obrambni odbor

To sta odvetniki poročili, ki v svoji s u h o p a r n i presunljivosti prepričljivo govorita o poteku pravne žalbe, ki je v polnem razvoju krščenke demokracije v Italiji, sredi naporov za zedinjenje Evrope na Zahodu in v teku srdite borbe proti komunističnemu totalitarizmu v svetu zadela predsednika slovenske demokratske stranke, zaščitnice koristi slovenske manjšine v Italiji!

Ti dve poročili povesta več kot vsa druga opisanja našega preteklega gorja pod fašistično Itali-

jo in dokazovanja sedanjega gorja pod demokratično (zaenkrat še nočemo reči klerofašistično...) Italijo.

Gre za pravni dogodek, ki presega okvir političnih in narodnostnih koristi naše manjšine na Goriškem; gre za premišljen napad na človekanske svobode, ki zadeva neposredno ves demokratični svet!

To žalostno poglavje najnovejše italijanske manjšinske politike še ni zaključeno. Nemogoče je v tem primeru ločiti politične strani od strogega pravnega jedra zadeve. Gre za obsodbo posebnega sodišča za zaščito fašističnega režima! Če so postali vsi italijanski obsojenci tega sodišča po zakonu senatorji, naj ostanejo slovenski obsojenci navadni zločinci? Če je nova demokratična Italija to diskriminacijo utrdila celo z ustavnim zakonom, naj ga v korist svojega demokratičnega ugleda in v še večjo korist evropske demokratične skupnosti s primernim zakonodajnim ukrepom spremeni!

Zahodni demokratični svet skoro ne more verjeti, da so za Italijo še vedno veljavne obsodbe fašističnega posebnega sodišča, predvojnih vojaških sodišč in medvojnih izrednih vojaških sodišč celo z zasedenih ozemelj!

Primer dr. A. Sfiligoja je marsikateremu nevernemu Tomažu odprl oči...

pora proti mnogo večji nevarnosti podtalnega gibanja. V tej zvezi podarja časopis koristi gospodarske in finančne pomoči Združenih držav Iranu in izraža upanje, da bo perzijska vlada izvedla gospodarske in politične reforme, ki so tako potrebne in ki jih narod pričakuje.

Titov obisk na jugoslovanski in avstrijski meji

Marsal Tito je pred par dnevi napravil obisk na jugoslovanski in avstrijski meji pri Jezerskem in se razgovarjal z jugoslovanskimi in avstrijskimi obmejnimi organi.

Ker so nekateri avstrijski listi po svoje tolmačili ta Titov obisk, so v Beogradu izdali naslednja pojasnila:

1. Tito ni prekorajal državne meje; 2. ni se prekal z nobeno politično osebnostjo katere koli države; 3. omejil se je na kratek vljuden pogovor z avstrijskimi obmejnimi stražarji; 4. na meji se je zadržal največ četrte ure in nato takoj odpotoval; 5. namen obiska je bil izključno v pregledu meje.

Zakaj sta Jugoslavija in Italija glasovala proti sprejemu ZDTV v Medn. lahkoletsko zvezo?

»Primorski dnevnika« z dne 29. avgusta prinaša dolg članek o sprejemu lahkoletskega odseka Zveze društev za telesno vzgojo za STO v Mednarodno lahkoletsko zvezo. O priliki zadnjega mednarodnega lahkoletskega kongresa v Bruslju. Članek je napisan v tako vzhletem slogu, da bi vsakdo mislil, da ima »Primorski dnevnik« gromozanske zasluge za ta zares važen dogodek. »Primorski dnevnik« je pa previdno zamočal dejstvo, da sta jugoslovanski in italijanski odposlanec glasovala proti sprejemu ZDTV v Mednarodno zvezo in da se moramo zahvaliti samo uvidevnosti ostalih odposlancev, da je postala ZDTV zaenkrat začasen član Mednarodne lahkoletske zveze.

Letalski prvak Borisek mrtev

Pri poskusu, da bi izboljšal narodni letalski jadralni rekord, je prvak Milan Borisek strmoletno v bližini Vršca v Vojvodini zaradi okvare jadralnega letala z višine 500 metrov in preminul.

Vesti s Tržaškega

Tržaški velesejem

V soboto dne 26. avgusta ob 17.30 so s primerno začetno slovesnostjo odprli vrata tržaškega velesejma najprej povabljenim gostom, nato pa vsemu občinstvu.

Slavnostne besede je spregovoril vrhovni poveljnik zaveznih sil na Tržaškem general Airey. Njegove besede o vlogi našega mesta v mednarodni, zlasti pa srednjeevropski trgovini so ugodno vplivale na navzoče povabljenice osebnosti iz tržaškega industrijskega in trgovskega življenja:

»Zame, kot vojaškega guvernerja je bila najtežja naloga gospodarske obnove in razvoj tržaškega področja. Bodočnost Trsta, njegove luke in njegovih industrij je neločljivo povezana na eni strani z morjem, s pomorskimi gradnjami in popravili ter s pomorsko trgovino, na drugi strani pa z zaledjem, ki mu Trst po svojem zgodovinskem izročilu mora služiti. Zato sem zelo zadovoljen, ko vidim med današnjimi razstavljalci trdke in ustanove iz držav, za katere je Trst po svoji zemljepisni legi in gospodarskem razvoju tranzitna luka in najprimernejše mesto za obdelavo, predelavo in oplenjenje najrazličnejšega blaga.«

Tudi pozdravni nagovor področnega predsednika Palutana, ki je podčrtal svoje nasprotovanje, da bi sosedni velesejmski krogi pri stremeljenju po razstavnih smotnostih dosegli celo ukinitev našega velesejma, je bil toplo pozdravljen.

Ogled razstavnih prostorov je bil precej zaviran od pripravljalnih del, ki so bila ponekod še v polnem

teku. Vendar so si mogli gostje kljub temu ustvariti jasno sliko o pomembnosti ustvarjenega dela.

Posebne pozornosti so bili deležni smotno in mično urejen jugoslovanski paviljon, okusno pripravljen avstrijski paviljon in bogato založen italijanski razstavnih prostor. Obžalujemo, da niso tržaška podjetja imela lastnega ločenega razstavnega prostora: bila so namreč nesmotno uvrščena po raznih paviljonih, kar tujemu obiskovalcu onemogoča uspešen pregled tržaške industrijske in trgovske dejavnosti.

Neugodno je pa na obiskovalca učinkoval ERP paviljon. Pričakovati smo, da bodo v njem prikazani vsi veliki naporu tukajšnjega ERP odposlanstva za naše ozemlje, čemur je namenjen le majhen del paviljona, medtem ko je skoro ves prostor namenjen prikazovanju obnovenih naporov v Italiji na podlagi grafikonov, o katerih je očitno, da so bili namenjeni izključno posebnim italijanskim in ne tržaškim velesejmskim prilikam. Ne moremo pa razumeti, zakaj ni glavni grafikon v glavni dvorani, ki prikazuje Italijo, prilagojen novi pojavi stvarnosti: saj ni italijanska meja več na Reki in Triglavu!

Velesejem je za Trst velik dogodek. Tudi izkušeni velesejmski obiskovalci naš velesejem laskavo ocenjujejo. Ker ni vstopnina (200 lir za odrasle in 150 lir za otroke) vsakomur dostopna, svetujemo velesejmski upravi, da vstopnino pri merno zniža vsaj v zadnjih dneh velesejmskega delovanja.

Maša zadušnica za bazoviške žrtve

S D Z VABI VSO NAŠO JAVNOST K VABI ZADUŠNICI ZA BAZOVIŠKE ŽRTVE, KI BO 6. SEPTEMBRA OB 8. URI V CERKVI SV. ANTONA NOVEGA.

POPOLDNE ODNESE POSEBNO ODPOSILANSTVO S D Z VE-NEC V BAZOVICO NA KRAJ USMRTITVE BAZOVISKIH JUNAČKOV.

Seja Glavnega odbora SDZ

Dne 3. septembra t. l. ob 9. uri popoldne bo seja glavnega odbora SDZ v prostorih Zveze. Člane odbora vabimo, da se je zanesljivo udeleže.

TAJNISTVO

Seja Slov. prosv. matice

V ponedeljek 4. t. m. ob 18. uri bo redna septembrska seja glavnega odbora SPM v društvenih prostorih v ul. Machiavelli 22-II.

Filmski večer SPM v Borštu

V soboto dne 2. septembra priredi SPM filmski prosvetni večer v Borštu na prostem. Dostop prost.

Ernest Davies v Trstu

Angleški podtajnik v zunanjem ministrstvu Ernest Davies se je na povratku iz Jugoslavije ustavil v Trstu, kjer je bil s soprogom in angleškim poslanikom v Beogradu Peakom gost generala Aireya v Devinskem gradu.

Pred odhodom iz Trsta je sprejel odposlanstvo Socialistične stranke Julijske krajine (!) v osebah političnega tajnika Lucija Lonze in člana vodstva Jurija Cesara.

Soc. stranka Julijske krajine zapušča »Lego nazionale«

Izvršni odbor Socialistične mladine Julijske krajine javlja, da je pazljivo preučil položaj, ki je nastal v »Legi Nazionale« po zadnjih društvenih volitvah, ki se jih je članstvo skoro popolnoma vzdrazilo (glasovalo je samo 4 odstotkov čla-

nov; torej bo držalo, da ni volilo niti 400 oseb!). Zaradi moralne degeneracije »Legi Nazionale«, ki so se stopnjevale do znanih škandaloznih dogodkov, in zaradi političnega nezdravega razvoja v organizaciji, ki je prišla pod oblast skrajno nacionalističnih skupin, se je mladina SSJK prepričala, da ne more več koristno sodelovati v ustanovi, ki je že dokončno in neozdravljivo zastarala; zato poziva svoje člane, naj se vzdrijo vsakega delovanja v »Legi Nazionale«.

Dolina

Čemu nam bodo kmetijske šole?

Tako se sprašujejo naši narodni nasprotniki na zahtevo naših kmetijskih občin za ustanovitev kmetijskih šol. Če bi bili ti nasprotniki nekoliko manj kratkovidni, bi morali celo biti veseli, da se hoče naš kmet izpopolniti v svojem poklicu, da bi mu morali nuditi priložnost, da se drži čim bolj zemlje, da ne povzira vrst brezposelnih v mestu. Toda ne! Naši narodni nasprotniki želijo, da ostane naš kmet brez šol, ker se ga da na ta način lažje obdelovati v posebne svrhe...

Zakon o šolstvu predpisuje, da se mora nuditi šoloobveznim otrokom možnost šolanja do 14. leta starosti; človečanska dolžnost pa je, da se nudi priliko vsakemu človeku, da se izpopolni v svojem poklicu.

Če bi naš kmet bil bolj izobražen v svojem poklicu, bi zemljo bolj vžljubil, stremel bi za tem, da izkoristi rodovitnost naše skope zemlje na vse mogoče načine, imel bi veselje, da si izmisli nove vire dohodka in ne bi šlil v mesto!

S kmetstvo izobrazbo bi se naš človek z večjo ljubeznijo poprijel zemlje, iskal bi način, da z manjšim trudom in z večjimi uspehi dobi plačilo za svoj trud.

Torej naš kmet želi in zahteva šolo za svojo stroko in zakon mu daje za to pravico! Upamo, da bodo oblasti imela toliko uvidevnosti in glede na koristnost za kmetstvo, da mesto dovolila v prihodnjem šolskem letu ustanovitev kmetijskih nadaljevalnih triletnih šol na podeželju.

Huda pomorska nesreča pri Rovinju

V noči od ponedeljka na torek je ameriška 8000-tonska tovorna ladja »Eugene Lykes« trčila ob jugoslovanski motorni čoln, ki se je prevrnil in takoj potopil. Ameriški mornarji so rešili dva člana jugoslovanske posadke; ostalih devet ponesrečenih mornarjev pa niso našli, čeprav je ameriška ladja še dve uri krožila na mestu nesreče ob luči reflektorjev.

Nadzornik finančne straže začasno odstavljen

V zvezi s preiskavo glede tiho-tapstva cigaret, ki so ga odkrili 12. julija, bodo pozvali pred sodišče glavnega nadzornika finančne straže Barbaro Josipa. Kakor je razvidno iz obvestila glavnega stana finančne straže, so ga suspendirali od službe za čas postopka.

Mednarodna konjska razstava

Na dirkališču Montebello bo 1., 2. in 3. septembra, vsakokrat z začetkom ob 15. uri, mednarodna razstava konj. To bo v Trstu po letu 1940 prva konjska razstava s skakalnimi tekmami.

Tekmovalo bo 55 tekmovalcev, in sicer iz Velike Britanije, Združenih držav, Avstrije in Italije. Prijavljenih je že 85 konj.

Trst bodo zastopali jezdecji policijskega zbora Julijske krajine in jahači BETFOR-ja in TRUST-a. Prireditelj bo pod pokroviteljstvom urada za turizem in posebnega civilnega organizacijskega odbora.

Člani častnega odbora so: Gen. T. S. Airey, CB, CBE (poveljnik britsko-ameriškega področja STO-ja); brigadir C. D. Eddleman (generalni ravnatelj za civilne zadeve ZVU); conski predsednik prof. dr. Gino Palutan; tržaški župan dr. ing. Gianni Bartoli in generalni poročnik Giuseppe Gigli.

Rok za vlaganje prošnje za uvoz surovin in strojev

Vse trdke, ki želijo uvažati surovine in stroje v industrijske namene v tretjem in četrtem tromesečju 1950 v okviru načrta za Evropsko gospodarsko obnovo anglo-ameriškega področja STO-ja, morajo vložiti svoje prošnje pri načrtnem oddelku (»Programming Section«) ZVU, »Ljudski doma«, soba šte. 163.

Prošnje se lahko vlagajo za uvoz strojev, za nadomestne in rezervne dele in za surovine, ki jih uvozniki rabi za proizvodnjo svojih izdelkov. Sedaj se ne bodo sprejemale prošnje za krajevni uvoz hrane v okviru načrta za Evropsko gospodarsko obnovo.

Prošnje se morajo vložiti najkasneje 15. septembra 1950.

Javna čitalnica zavezniške obvešč. službe

V zavezniški čitalnici, ul. Trento št. 2, je brezplačno na razpolago brošura s programom »Glasa Amerike« za september in oktober v dveh izdajah, v angleščini in italijanščini (in zakaj ne v slovenščini?). Brošuro lahko dobi vsakdo med časom, ko je čitalnica odprta, to je od 10. do 13. in od 15.30 do 20.30 vse dni z izjemo nedelj. Kdorkoli prejema redno naslednje številke te publikacije, naj izvoli sporožiti čitalnici svoje ime in naslov.

Predmetna publikacija, ki ima v barvnem tisku na zunanjih platnicah sliko ameriškega zunanjega ministra Deana Achesona in posnetek Lauren Fordove slike »Podeželski zdravnik«, ima razne članke; prinaša tudi članek o oddaji mornarjev — radijskih diletantov svojim družinam. Nadalje prinaša brošura vesti o programih »Na vaš ukaz« in otroškem programu, biografske podatke o Deanu Achesonu in Lauren Fordu ter praktične nasvete za tiste, ki nameravajo kupiti radijski aparat na kratke valove.

Tržaški Slovenci!

Udeležite se jesenske ljudske veselice SPM

ki bo dne 10. t. m. popoldan od 15. ure dalje na OPČINAH za pokopališčem

Nastopijo tri pevske zbori, solisti in deklški tercet. Sodeluje godba s Proseka. - Po sporedu ples in zabava. - Poskrbljeno je za domač buffet.

Podrobnosti o sporedu objavimo prihodnjic.

V slovenske šole!

Bliža se konec počitnic in začelo se bo vpisovanje naših otrok v šole, v slovenske šole kolikor jih je.

Na starih in na vzgojiteljih leži velika in težka naloga: Niti eden slovenski otrok ne sme v tujo šolo! Slovenec, brez razlike na stranko, kateri pripada, na politično smer, za katero se je opredelil, mora vpisati svojega otroka v slovensko šolo!

Ni bilo dovolj, izgleda, skoro četrtr stoletja kulturne teme, še teh nekoliko šol, ki si jih je narod pridobil po l. 1945., bi nam hoteli odzvati. Naši sovražniki bodo storili vse, da v tem uspejo. Slovenski starši in ves slovenski narod na tržaškem ozemlju ne bo tega dovolil! Slovenske matere ne bodo dopustile, da njihovi otroci v potujočevalnici pljujejo na jezik svoje matere, da sramotijo svoj narod in da postanejo jutri novi slovenski janičari.

Ne samo to, mi Slovenci zahtevamo tudi vse tiste šole, ki jih še nimamo. Italijanski šolski ustroj, ki velja tudi na tržaškem ozemlju, pozna še večje število šol, ki jih mi nimamo in nam jih tudi ne bodo dali »četudi bi bila sredstva na razpolago«. To je kulturni zločin nad našim narodom, gospodje pri ZVU! Ne poslušajte vaših svetovalcev Italijanov, ne podajte se pod njihov vpliv, ker ti bi nas bili radi uničili že 1918. leta in pozneje, ne glede na to, če so ali niso nosili črne srajce.

Iz ljudskih šol (glej številko 32 »Demokracije« z dne 11. avgusta 1950), t. j. po dovršenem petem razredu osnovne šole, gredo naši učenci navadno ali na nižjo srednjo šolo ali na eno ali drugo izmed dveh strokovnih šol: trgovsko ali obimno. Iz teh šol naša mladina ne more dalje po normalni poti, ker nam manjkata dve vmesni šoli: dvorazredna trgovska šola in srednja tehnična šola. Po absolviranju industrijske šole v Rojšanu ne morejo na srednjo tehnično šolo, ker je nimamo; iz trgovske strokovne pa ne morejo na trgovsko akademijo brez posebnih dopolnilnih izpitov.

Potreba po dvorazredni trgovski šoli je tako živa in utemeljena, to da kljub temu so vse prošnje za otvoritev take šole ostale neuslišane. Z pred dvema letoma je poskusno vpisovanje v tako vrsto šole dalo nad 50 gojencev, t. j. dva

prva razreda! Vsako leto, in to že četrto, absolventi trgovske dvoletne šole, ki bi hoteli nadaljevati s študijem, ne morejo na dvorazredno trgovsko šolo, ker je enostavno ni. Vsako leto gre po nekaj absolventov trgovskih strokovnih šol v italijansko dvorazredno trgovsko šolo in po tej ponovno v slovensko trgovsko akademijo! Tega si mi Slovenci nismo zaslužili, da bi našo mladino, ki si želi globlje izobrazbe, naravnost prisilili, da zaide v italijanske šole, ki jih mi nimamo. In to velja tudi za strokovno šolo industrijske vrste.

Letos je na trgovski strokovni šoli polagalo nižji tečajni izpit 40 kandidatov. Po dobljenih informacijah se je vsaj 6-7 odločilo, da če ne bo drugega izhoda, za vpis na italijansko dvorazredno trgovsko šolo, da bi potem nadaljevali na slovenski trgovski akademiji. Ali ni to svojevrstni zločin? Ali ni to omalovaževanje Slovencev in zanikanje tistih kulturnih pravic, ki jih danes pozna in uživa skoro vsak narod na zemeljski krogli? Vzemite si za primer Svico pri reševanju

narodnostnih vprašanj na tržaškem ozemlju!

Vsi naši kulturni, gospodarski in politični krogi naj store vse, da dobimo vse one šole, ki nam po vseh pravicah pripadajo! Slovenski starši, očete in matere, storite vaše sveto narodno dolžnost: vaše otroke v slovensko šolo! S tem bo rešen tudi problem njihove bodočnosti. Čim več nam bo bodočnost dala naših izsolanih ljudi, tem več bo jutri možnosti za njihovo zaposlitev in zaslužek. Večalo se bo število naše inteligence, gospodarskih in industrijskih strokovnjakov, umetnikov, raznih trgovcev, obrtnikov itd. in vsi ti bodo jutri ali po jutrišnjem segli po naraščanju, ki prihaja iz slovenskih šol.

Vprašanja, kam bo šel otrok, če dokonča slovensko šolo, si noben oče in mati ne sme postaviti. Sel bo tja, kamor spada in za kar se je izučil! Tudi s slovenskim šolskim izpričevalom, ki je enakovredno italijanskemu, mu bo zaslužek zagotovljen. Brez strahu torej: v septembru vsi slovenski otroci v slovensko šolo!

Kdo želi vojno? Ali oni, ki gradi in obnavlja?

Radljska poročila in časopisni članki večkrat omenjajo porast industrijske proizvodnje v Evropi in malokdaj je, ki bi odrekel Marshallovemu načrtu glavno zaslugo za to. Manj pa smo slišali o pozitivni evropske trgovine in zdela se je, da obnova medevropske trgovine počasneje napreduje kot pa obnova industrije in poljedelstva.

Vendar so najnovejše vesti ne pričakovano ugodne. Trgovinske statistike poslednjih mesecev zaznamujejo precej oster skok v količini in vrednosti blaga, ki ga izmenjavajo evropske države med seboj ter obenem pomembno zmanjšanje uvoza iz Združenih držav. Danes je dosegel obseg trgovinske izmenjave v Evropi že 114 odst. predvojne količine, kar pomeni v enem letu prirastek za čisto tretjino! Nadaljnja ugodna vest je tudi ta, da število ameriških turi-

stov v Evropi še vedno narašča in da so dolarski prejemki evropskih turistov predelov vsako leto večji. Kako pomemben je ta vir dohodkov za Evropo, vidimo po tem, da so v letu 1949 ameriški turisti pustili v Evropi 271 milijonov dolarjev. Letos so izgledi še boljši.

Kot smo že dejali, industrijska obnova zadovoljivo napreduje. Najnovejši podatki so ti-le: Vseevropski porast industrijske proizvodnje je dosegel 123 odst. predvojne stanja. Če pa izvajamo Zahodno Nemčijo, ki je v vojni največ trpela, je industrijska proizvodnja ostalih evropskih držav danes že za 37 odst. večja od l. 1938. Najuspešnejše je industrijska obnova napredovala v Franciji in Švedski, kjer danes tovarne proizvajajo za 50 odst. več blaga kot pred vojno. Važno, tudi iz političnih razlogov, je dejstvo, da zaznamujejo največji porast industrije jekla, premoga, električne energije in motornih vozil. Tako je na primer dosegla proizvodnja električne energije že 190 odst. predvojne stanja in proizvodnja avtomobilske industrije 140 odst. stanja leta 1938.

Poljedelska proizvodnja na žalost nekoliko zaostaja za industrijsko delavnostjo. Kljub temu, da so evropske države v letu 1949 pridelale približno ravno toliko živil kot v letu 1938, je to vendarle premalo, kajti od tedaj se je število evropskega prebivalstva povečalo za približno 10 odst. Zato smemo predvideti, da bo Evropski obnovitveni načrt osredotočil svoja prizadevanja na kmetijstvo in podobne gospodarske delavnosti, da zagotovi Evropi primerno prehrano.

Ce Sovjetska zveza ne izzove nove vojne, smemo torej pričakovati, da se bo življenjska raven Evropejcev v prihodnjih letih znatno zvišala.

Širite »DEMOKRACIJO«

jezi reče:

»Ti nimaš človeškega srca! Tebi se tvoj otrok ne smili, kdo se ti bo smilil? Ti imaš kamen pod prsmi. Ti si trda lesena klada in mrzel, kakor led po zimi. Bodi, kjer si in kar si, in sram te bodi vseh ljudi, ker si dejal, da te jih je sram! Jaz grem ponjo, ker ti nečeš ponjo iti ter je nečeš za svojo hčer imeti!«

»Pojdi, saj veš kam nazaj!« odgovori mirno Smrekar.

To pa mater v njeni ljubezni k hčerki se huje razjezi.

»Ce nikoli več ne bom videla praga, katerega prestopaš ti neusmiljena zver, ki svojega rojenega otroka nečeš poznati!«

»Pojdi naglo, pojdi!« odgovori oče precej mirno.

»Grem!«

Rekli vstane žena in zaloputne vrata za seboj.

XXV.

Mati Smrekarja je bila oblekla prazno obleko, in ne pregovorilsi z nobenim človekom v hiši odšla peš, da bi poiskala in videla hčerko.

Njen mož je sam sedel v hiši pri oknu na mizo naslonjen. Gledal je za njo, dokler se je za vrtoom skrila. Jezilo ga je menda, ker se ni čisto nič ozrla, kajti dvakrat je po časno na čelo del široko roko in jo

V poslovnem letu 1950 je ECA odobrila največ nakazil za nakup strojev in opreme

Od 3.592.100.000 dolarjev, ki jih je Uprava za gospodarsko sodelovanje odobrila 17 zahodnoevropskim državam v poslovnem letu 1950, je bilo več kot polovico namenjenih za nakup strojev in opreme.

V tem razdobju je Uprava za gospodarsko sodelovanje odobrila za

stroje in opremo	670.200.000 dol.
bombaž	499.400.000 »
krušne žitarice	407.300.000 »
petrolej in petrolejske proizvode	401.700.000 »
neželezne kovine	217.100.000 »
izdelke	173.400.000 »
žitarice	143.700.000 »
sladkor in sorodne izdelke	106.800.000 »
kemikalije in sorodne izdelke	97.400.000 »
železo in jeklo in sorodne izdelke	86.400.000 »
rude	76.100.000 »
motorna vozila in nadomestne dele	72.400.000 »

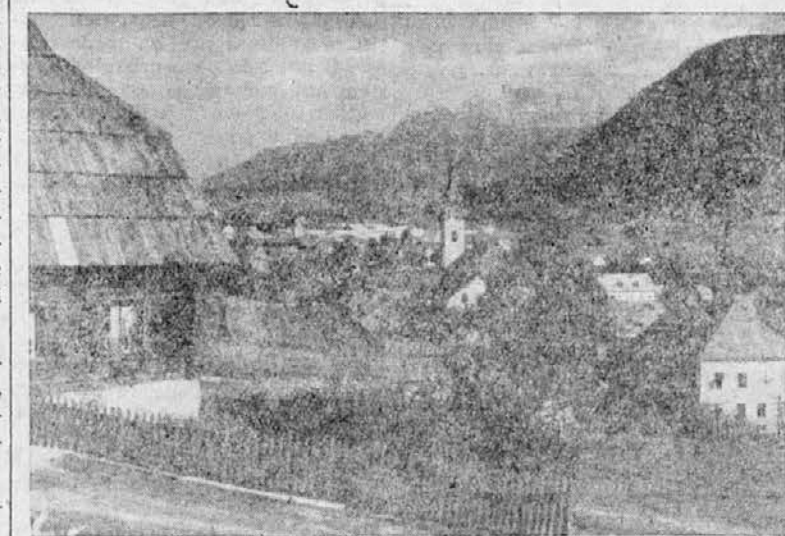
Ameriško ljudsko štetje

Po predhodni ocenitvi uradov, kateri imajo nalogo, da izvršijo ljudsko štetje v Združenih državah, se je število prebivalstva od leta 1940 do danes pomnožilo skoraj za 19 milijonov. Združene države imajo letos 150.520.000 prebivalcev.

To je največji porast prebivalstva, ki so ga do zdaj zabeležili v Združenih državah v enem desetletju. V kolikor zadeva zemljepisno porazdelitev tega porasta, je predvsem naglasiti, da se je prebivalstvo Kalifornije v tem desetletju pomnožilo za 51 odstotkov. Tako je prišla ta zvezna država od petega na drugo mesto. Država New York, ki ima 14.700.000 prebivalcev, je še vedno na prvem mestu. Na tretjem mestu je Pensilvanija, na četrtem Illinois, na petem pa Ohio.

Zlasti velik je porast prebivalstva v zveznih državah ob pacifiški obali. Pri izredno veliki pomnožitvi prebivalstva se pridružujeta Kalifornija tudi državi Oregon in Washington. V nekaterih srednje-vzhodnih zveznih državah, kot v Arkansasu, Missisippiju in Nebraska, kakor tudi v severni Dakoti in Oklahomi, pa je število prebivalstva nekoliko nazadovalo.

Ta znatna nihanja ravni prebivalstva v raznih zveznih državah bodo vplivala na porazdelitev poselskih mest v predstavniki zbornici, katerih je skupno 435 in jih morajo razdeliti med vse zvezne države v sorazmerju s prebivalstvom.

SLOVENSKA KOROSKA ZEMLJA: ZABNICE, BISER KANALSKE DOLINE.

NAŠE RASTLINE NAŠE ZDRAVJE

BOŽJA TRAVICA

Lepo zveni to ime. Da pa ta travica res zasluži to lepo ime, bomo kmalu slišali. Imenujejo jo tudi »mnogosemnski triplate« in »grško seno«, v nekaterih krajih tudi »rožica«. Latinsko ime je »Foenum graecum«.

Ze stari Egipčani so poznali to zdravilno rastlino; nekateri celo trdijo, da je njena uporaba kot zdravilo že toliko let stara kot zdravstvo sploh. Akoravno je bila v starih časih silno na glasu, je pozneje prišla nekako v pozabljenje pri zdravnikih in je obdržala svoje dobro ime bolj kot domače zdravilo. Pred približno dvajsetimi leti pa so jo dvignili iz pozabljenja francoski zdravniki in ji pripomogli do one višine, ki ji gre, ker so ugotovili zelo pomembne uspehe, ki so jih dosegli z njo.

Ako stopite v katero koli lekarno in zahtevate grško seno, ga bodele tudi dobili, toda ne kot seno, ampak kot zrna ali seme, bodisi čelo, bodisi zmletu v moko. Zunaj na prostem ne najdete več te rastline, pač pa po vrtovih, kjer jo goje umetno.

Kot notranje zdravilo jemljejo božjo travico kot čaj, ki ga pripravijo tako, da vzamejo malo žličko semen na skodelico vode. Predno seme skuhamo, ga navadno namakajo nekaj ur v vodi. Čaju pridenejo večkrat tudi medu in popijejo na dan po dve do tri skodelice tega izvrstnega čaja. Tudi kot prašek doseže iste uspehe, ako vzamemo dva do trikrat na dan po eno čajno žličko tega praška, ki ga popijemo naprej s požirkom vode. Lahko ga tudi pomešamo z medom ali kompotom in ga na ta način uživamo.

Da je božja travica res tako učinkovita pri raznih boleznih, nam bo šele razumljivo, ako vemo, kaj vse vsebuje njeno seme. Poleg neke snovi, ki so ji dali ime trigonalin, najdemo v njem tudi fosfor, masno olje, sluzi, saponine, škrob, železo in mnogo grenkih in dušičnatih sestavin. Potemtakem ni čuda, da so francoski zdravniki imeli z grškim senom takšne uspehe pri boleznih želodca, bilo pri katarjih bilo pri čirih. Ker seme tudi topi sluzi, ga uporabljajo tudi z uspehom pri bronhialnem katarju.

Najbolj pa je božja travica zaslovela kot odlično sredstvo pri gnojnjem kostnega mozga in pri pljučni jetiki. Vzrok tem uspehom bomo najbrž našli v izboljšanju apetita, ki ga povzroča to zdravilo. Neverjetno, kako se pri bolnikih zbudi tek, pri nekaterih tudi kljub visoki vročini, ki muči take bolnike. Zato so pri takih bolnikih v kratkem začeli opažati porast njihove telesne

teže, kar je pač najboljši znak izboljšanja bolezni.

Otroci, ki so bledi in brez teka, se kaj hitro opomorejo, ako jim dajemo dnevno 1-2krat po eno žličko nebeske travice, pomešane z medom ali v kompotu oziroma v marmeladi, kar dobro nadomešča vsa mnogolična otroška zdravila. Železo, fosfor, masna olja in še razne druge snovi, ki jih vsebuje to seme, so vzrok tej učinkovitosti izpremembi pri otrocih! V južnih krajih primešajo poleg sladkorja še olivnega olja, kar hranilnost še poveča.

Tudi pri sladkorni bolezni zelo radi uporabljajo božjo travico, ker ugodno vpliva na splošno ojačenje organizma, na drugi strani pa ugodno deluje proti raznim kožnim izpuščajem, ki navadno spremljajo sladkorno bolezen.

Toda ne-le kot notranje sredstvo v obliki čaja ali prinesi k medu ali marmeladi, temveč tudi kot zunanje zdravilo je božja travica skoraj neprekosljivo sredstvo pri raznih oteklinah in zatečenih žlezah, vnetjih in kroničnih čirih kot obkladek in kot obliž. Stročeno ali v prah zmletu seme popijejo z vodo, pridenejo še malo kisa in kuhamo okoli pet minut. Se toplo maso namažejo precej na debelo na kos prtiča in položijo na bolno mesto. Ako je tvor trd in boleč, bo kaj kmalu postal mehak in brez bolečin, posebno ako obkladek parkrat ponovimo. Na odprti in gnojni rani ali na starem čiru bo takšen topel obkladek vplival nadvse blagodejno in zdravilno!

Tudi kot grgalno sredstvo pri angini in vnetju v ustih ali v nosu je čaj triplatevoga semena zelo učinkovit. Prav tako kot klistir pri vnetju in katarju debelega črevesa in danke kakor tudi pri hemeroidih imamo s tem zdravilom zelo povoljne uspehe.

Največjo slavo pa pijejo božji travici kot izrazitemu sredstvu pri tuberkulozi, kakor smo to že prej omenili. Zato ne pozabimo na to zdravilo, kadar se ta strašna šiba božja pojavi pri človeku! Tudi ne čakajmo in ne odlašajmo, da bi se ne vgnezdila že preglbokoko v organizem in poskusimo poleg raznih modernih zdravil in načinov tudi s tem, že preko stolis let znanim zdravilom! Saj je božja travica že včasih uspešna tam, kjer so vsa druga sredstva odpovedala, zato ji naj ostane prelepo ime: božja travica!

Visoki komisar za begunce

Na drugem zasedanju Gospodarskega in socialnega sveta, ki se je ravno zaključilo, je svet med drugim odobril načrt za ustanovitev urada visokega komisarja za begunce. Naloga visokega komisarja za begunce bo, da bo skrbel za evropske begunce, ko bo končala svoje delovanje Mednarodna begunska organizacija (IRO).

Načrt za ustanovitev urada visokega komisarja za begunce mora še odobriti glavna skupščina.

Po načrtu bo skupščina izvolila komisarja za dobo treh let, in sicer na predlog glavnega tajnika OZN. Sedež komisarja bo v Ženevi. Urad visokega komisarja bo prevzel naloge Mednarodne begunske organizacije (IRO), ki bo končala svoje delovanje konec marca 1951.

Stroške za oskrbo beguncev bodo krili s prostovoljnimi prispevki. Upravne stroške za urad visokega komisarja bo plačala OZN.

Josip Jurčič:

Sosedov sin

»Jaz ne!«

»Ce oče ne pojde, kakov ljudski tudi ne pojde!« odgovori mati ježno.

»Sama je zamešala, sama naj zameja!«

»To ni beseda, kakršno božja zapoved očeta učila« reče mati.

»Kaj? Božja zapoved?« — hučuje se oče. — »Baba, veš katera je četrta? Kaj je bilo meni tega treba? Zdaj bom v nedeljo od maše šel, pa bodo ljudje za menoj kazali. Pšenico bom meril, pa me bodo z nagajivostjo vprašali: zakaj je tvoje dekle od oltarja zbežalo? Ako bodem polič vina pil jaz pri eni mizi, pri drugi mizi bodo mežikali in dejali: to je tisti, ki mu je hči izpred poroke ubežala! In če se starši može na cesti dojdejo, rekli bodo v pogovoru: eno dete je imel, pa še to ga je na smeh spravilo ter ga jezikom dalo; on mora velik tepec biti. — Veš, babnica, kaj je to? Vraga veš! Jaz ti povem, da dokler

bodem živ in bode moj mazinec gibal, hočem biti gospodar v hiši! Kdo jo je silil k poroki? Nihe! Zakaj mi poslednjo uro to stori, da me vsak berač in vsak malhar gleda in se mi smeje ter me je sram med ljudi iti? Pa bi šel zdaj ponjo? A potlej, kaj se potlej?«

»Ti si oče...«

»Kaj oče, oče, oče! — Jaz sem bil! Ona naj bi bila hči. Zakaj ne sluša? Zakaj ne dela, kakor božja zapoved uči? Če je to storila, da je od mene pobegnila, zakaj bi jaz za njo hodil? Ona dobro ve, kje je moja hiša; ona jo je pustila, ona naj jo išče. Jaz sem oče bil, bil zmerom; a ona ta dan ni bila hči. Nikdar in nikamor je ne grem iskat!«

Ta besede je Smrekar ježno in kriče govoril. Mati je dozdaj pogovarjala samo tiho in jokaje; a na te poslednje besede svojega moža se postavi pokonci, kakor še nikdar, kar sta v zakonu, in v najsvetejši

čez oči dol do brade potegnil, kakor bi hotel zbrisati vse, kar mu je po glavi rojilo.

Naposljed se z obema komolcema v mizo podpre, ogleduje muhe, ki po mizi plešejo, in počasno pipo natlači, potem tobak nažge in kakih petkrat iz ust puhe cele megle dima proti svetemu Boštjanu, ki je na steklo napisan na steni visel na pol nag in poln pušic. Pa v pipi danes kmalu ni hotelo goreti, zato jo položi od sebe.

Nobenega dela nima v mislih, pa vendar v hiši ne more biti; ide torej ven, a kmalu pride zopet v hišo nazaj. Hlapec ga pride nekaj o delu vprašat, pa ne zve ni belega ni črnega, temveč ozmerjan mora oditi.

Tako mine dan. V mraku se Anton opravi in v naglici napreže najhitrejšo kobilo. Niheč izmed poslov si ga ne upa vprašati, kam je namenjen, niti sam nikomur nič ne pove.

Zvečer je bila služabna družina sama pri večerji, nobenega domačega ni bilo pod streho in o nobenem se ni določeno vedelo, kje je. Kar hiša stoji, kaj takega ni bilo! Sicer je pregovor, da kadar ni mačke doma, imajo miši ples, pa tu se ni uresničilo. Vsi posli so Francico radi imeli in skrb, ali jo gospodinja

vezala je jezike vsem ter prav dolgočasen in žalosten večer se jim je zdel. Sele potem se je začela govorica, ki je velika dekla, staro dekle zmernih las, v sveti jezi na Smrekarja, srdito žlico ob mizo zagnala, rekod, da je vse te nesreče, katero je Bog v hišo poslal, kriva samo trma gospodarjeva, ki je siroto v zakon silil. Ko je stara velika dekla začela jokati in pastirica ji pomagati, minilo je vse življenje ter ugasnjena luč je kazala, da so se razšli spat.

XXVI.

Smrekar je bil že blizu mesta došel svojo ženo, ki je peš hodila, in kakor so rdeče oči kazale, med potjo jokala. Precej prošnje mu je bilo treba, predno je ježno ženo k sebi na voz spravil; potem je kobilo pogнал in bila sta kmalu v mestu.

Mati ide sama k znani ženi, kjer je Francica nekda, še malo dekle, učeč se stanovala, ter jo najde bolno v postelji. Mater je v prvem hipu utolažilo in razveselilo že samo to, ker je videla svojo hčer, katere, kakor se ji je zdelo, že tako dolgo ni videla, zaradi katere je toliko bridke skrbi pretrpela. Mislija je, da je samo malo boleha, da bo

de precej spet dobro ter da pojde z njo in očetom domov. Materina ljubezen se je pokazala v tem, da je ženica k hčerini postelji sedla in deklco, za vročo roko jo držeč, s solznimi očmi začela karati, ker je s tem ravnanjem napravila toliko bolečine in skrbi. A ko je hčer pogledala v obraz in videla, da je mlado lice v let kratkih dnevih upadlo; ko je solzo ugledala v deklinem očesu in njen čudni, proseči pogled brez odgovora; ko ji je roko na čelo položila in čutila, da je začela: bila je zopet sama mati, in prišla jo je druga velika skrb, kakršno more mati imeti pred posteljo zelo bolnega edinega otroka.

Zunaj je slišala stopinje svojega moža in gospodinja v hiši ji tudi pove, da gre Smrekar. Hitro gre ven in ustavi moža med vrati.

»Jezus, sveti Kozma in Damijan, da ne bi umrla!« reče možu.

Smrekarju se nagubano lice spre-

meni in strahoma vpraša:

»Kdo? Franciga?«

Ne čakaje odgovora, odpre Smrekar durji in stopi v sobo pred hčer. Pozabljena je bila vsa pridiga, katero si je vso pot izmisljal, da jo bo deklci govoril.

(Nadaljevanje sledi)

Vesti z Goriškega

Autonomist v ječo

List »Patrie dal Friule« (glasilo furlanskega avtonomističnega gibanja) piše v številki 16 od 31. julija o aretaciji odvetnika dr. Avgusta Sfiligaja pod naslovom »Autonomist v ječo« sledeče:

»Zadnji dan minulega meseca, je bil aretiran in vržen v ječo v Gorici odvetnik Avgust Sfiligaj, predsednik Slovenske demokratske zveze, in to na podlagi razsodbe posebnega fašističnega tribunala, ki ga je že leta 1941 obsodilo na 30 let ječe zaradi antifašizma.

Vojne vihrje so mu bile skrajšale zapor, toda vidi se, da so italijanske ječe zahtevale plačilo ostalega. (Cervano so mnogi drugi, ki so bili v ječi zaradi enakih obtožb, postali senatorji!) Toda v tej zadevi, o no, kar zanima šoviniste, ni pravica, temveč rasna diskriminacija, ker si skušajo pridobiti naklonjenost razpadajočih »julijancev.

Ravno v času, ko proglašajo v Strasburgu Zedinjeno Evropo, tukaj v Furlaniji se igrajo »Lego Nazional«; in Ravnateljstvo za obmejne kraje v Rimu meče tjavendan milijone in milijone za podpisovanje raznih časopisov in bivših hierarhičnih zaupnikov — konfidentov, ki so na »straži« na »vzhodnih vratih«. — Je vse skupaj dobro premišljen načrt, ki se izvaja dan za dnem. Najprej so pogazili ustavno listino s tem, da so izgrlili poseben statut, ki je bil že priznan za Furlanijo; potem so odložili pokrajinske volitve, sedaj si birokratična zbornica prizadeva, da obračuna z avtonomisti, posebno s furlanskimi, ki motijo Rim. (Odvetnik Sfiligaj ni niti komunist, niti ti-toist, niti ni Antifitalijan: je samo avtonomist!). Hočejo zaradi tega sterilizirati Furlanijo poprej, ko se do dobra prebudi; hočejo jo napolniti s »prilikeci« in z »julijanci« trd-

ne fašistične miselnosti; hočejo preprečiti mirno sožitje ljudstev različnih govoric, zadušiti njihove običaje in njihov jezik; hočejo izgnati tukaj rojene ljudi, da napravijo prostor za tuje. — Oni pa, ki ostanejo tukaj, bodo težaki na straži »istočletne« omike proti »barbarom«.

Po odrešenju je naša stara furlanska domovina videla mnogo motne vode, ki se je pretakala pod našimi mostovi.

Možno je, da smo sedaj na predvečer nove svetovne vojne, in izkušnje, ki smo si jih pridobili v preteklosti, so dobile med Furlani obliko stremjenja po nekoliko svobode. Razsodbe fašističnih tribunali, stare že deset in več let, je ne bodo ugasili, in naša solidarnost z odvetnikom Sfiligajem ne bo obstajala samo v črnili, napisanem na papirju!

Zopet beg iz Titovine

Te dni sta dva mlada Srba preplaval v zgodnjih jutranjih urah Sočo pri St. Mavru in se zatekla v Italijo. Prej sta že skušala priti na Tržaško, a se jima beg ni posrečil. Opazila jih je obmejna jugoslovanska straža ter ju aretirala. Obsojena sta bila zaradi tega na štiri leta prisilnega dela v nekem ljubljanskem taborišču, odkoder se jima je pa sedaj posrečil beg.

Koncert v Števerjanu

Števerjanska mladina vas vabi na koncert, ki ga priredi v nedeljo 3. septembra ob 4.30 popoldne na vrtu bivše Formentinijeve vile. Na sporedu so številne narodne in umetne pesmi ter žive slike. Nastopili bodo moški, ženski in otroški zbori. Iz Gorice bodo ob treh popoldne vozile korriere od Glavne pošte do Števerjana. Povratek s korierami ob 7.30 zvečer.

Poskrbljeno bo za shrambo koles, za prodajo sadja in grozdja ter za pijsko.

Pridite v nedeljo v Števerjan, da se odpočijete ob lepih pesmi in se oddahnate v prijetnem hladu brškega zraka!

Za kritje stroškov se bodo pobirali prostovoljni prispevki.

V primeru slabega vremena se bo koncert vršil prihodnjo nedeljo 10. sept. s istim sporedom in ob istem času.

Števerjan

V soboto je našo vas pretresla tragična smrt našega sovaščana Jožefa Korena. Reče je že dolgo trpel na živčni razrvanosti, ki ga je očividno privedla do tako tragičnega konca. Prerezal si je namreč vrat z britvijo in izkrvavel. Našla ga je žena Leopolda na polju, ko rečežu ni bilo več pomoči, ker je že bil mrtev. Bil je star 65 let in zapuščal poleg žene še štiri otroke.

Rutarji pri Dolenjah

Preteklo nedeljo je prevz. g. knezozadškof mons. Margotti delil pri nas sv. birmo. Ze dnevi pred nedeljo so bili za nas praznični. Vsi smo bolj ali manj poskrbeli, da smo dali tudi našim domovom bolj praznično lice. Prevz. g. nadškof se je pripeljal k nam v nedeljo okoli 9. ure in pol pozdravljen od birmancev in od nas vseh. Ob 10. uri je bral pontifikalno sv. mašo dekan iz Krmina mons. Magrini. Po maši je sledila delitev sv. birmo. — Vse je poteklo v najlepšem redu in v veselem prazničnem razpoloženju.

Tudi na našem bloku v Jenkovem se je preteklo nedeljo nabralo na obeh straneh precej ljudi z željo, da bi se mogli s svojci srečati, kar pa jim ni bilo dovoljeno.

Razgovori na goriškem bloku

V nedeljo je bil poskusni dan novih predpisov o razgovorih na obmejnih blokih. Pri Rdeči hiši se je ta poizkus deloma obnesel. Kot vsako prejšnjo nedeljo, je bil tudi to pot naval na obeh straneh meje prevelik, da bi šlo vse dobro. Ljudje so morali stati dolge ure na žgočem soncu in potrpežljivo čakati, kdaj pridejo in če sploh pridejo na vrsto.

Kadar je prišel italijanski policijski stražnik s seznamom oseb, katere kličejo svojci ali znanci na oni strani, se je vse strnilo okoli njega, da bi slišali imena. Kljub dobri volji je bilo to klicanje nerazumljivo, deloma zaradi šuma, še bolj pa zaradi popačenih in spakodanih slovenskih primkov, ki so prišli iz maleničnega iz pisalnega stroja, še bolj pa iz ust tistih, ki so jih brali. Ljudstva je bilo ogromno, a tistih srečnih, ki so se vabili v svojece z ene strani lahko odzvali, le malo. Na seznamu je bilo kakih sto imen, a na razgovor jih je šlo razmeroma malo. Nekateri, ki so cel dopoldan stali zaman, se popoldne niso vrnili.

Temu mučnemu in brezuspešnemu dolgačasnemu čakanju bi se kaj lahko izognili, če bi obmejna oblastva sporazumno objavila seznam tistih, ki imajo določenega dne dovoljenje za razgovor, vsaj isti dan ob začetku razgovorov ali pa celo kak dan prej, saj morajo itak jugoslovanski državljani prosi precej časa prej za to dovoljenje. Upamo, da bodo pristojna oblastva kaj podobnega ukrenila, da bodo ti razgovori lahko potekali mirno in v popolnem redu.

Z on stran meje

Medana

Končno prihajajo na vrsto tudi oni, ki so mislili, da so zrastle že preko vrhov. Znan Anton Zuchiat ti od Rudolfa, partije, aktivist, človek, ki ima marsikak greh na vesti in ki bo zato ob svojem času polagal račun, je bil vržen iz partije, iz OZNE in vseh takih organizacij. Za pravi vzrok tega ukrepa še ne vemo. Vemo pa, da je ta človek bil eden onih treh, ki so zahtevali glavo Darkota Torosa, in, kakor se govori, je bil tudi eden tistih, ki so Darkota streljali. — Da, da, božji mlini meljejo počasi, ali gotovo!...

Zadrage se niso obnesle

»Napredna« gospodarstvo ni rodilo pričakovanih sadov. Zadrage so dale prav zasebnim kmetijam in podjetjem. Iz dneva v dan naraščajoči pritisk ni še zlomil trdnih kmečkih korenin, ki so globoko zasedle v rodno zemljo, od katere jih verjetno ne bo odtrgala druga sila kot smrt. Kmet je najbolj konservativen član človeške družbe in zato ne more v teku ene petletke spremeniti svojega prepričanja in načina življenja. Lahko ga z grobo silo nekdo prisili, da krene za korak ali dva s svoje običajne poti, toda na tej novi poti ne bo vztrajal, niti ne delal in dosegel tistih uspehov, ki jih prepuščen sam sebi vedno doseže. Polom prisilnega zadrugištva onstran meje nam to jasno priča.

Vsi težki milijoni dolarskega posojila ne bodo rešili jugoslovanskega gospodarstva. Poleg sredstev je namreč treba še delovnega duha, ki ga pa pri »naprednih« zadrugišnikih zmanjka. Kmet se bo zopet

Odgovorni urednik: dr. Janko Jež
Tisk: tiskarna »ADRIA«, d.d. v Trstu

DELO V NABREZINSKEM KAMNOLOMU

ŽIVINOREJA:

Važnost pravilne molže

Pri higijeni mleka igra pravilna molža veliko vlogo. Molža je nekaka zadnja zaključna faza vseh številnih procesov, skozi katere morajo iti razne snovi, predno pridejo do mleka, primernega za človeško uporabo. Kot taka je res velikega pomena, saj je od nje odvisna vrednost mleka: če je molža nepravilna, mleko ni več dobro, pa čeprav so bile vse prejšnje faze dobre in odlične!

Kot prvo posledico nepravilne molže lahko označimo vse neprijetnosti in bolezni, zlasti na vimeni. Marsikak neizkušen kmet je morda prepričan, da ne igra točnosti pri molži nobene vloge. Zato nekateri molžejo ob najrazličnejših urah, včasih ne pomolžejo krave do konca, in podobno. Vse to pa kvarno vpliva na zdravje živali, kakor tudi na kakovost in količino mleka.

Ako ne pomolžemo do zadnje kapljice, izgubimo najdragocenejši del mleka, saj je dobro znano, da so ravno zadnje kapljice najbolj masne (odstotki maščobe v mleku so najvišji proti koncu molže!) in deloma oviramo proizvodnjo mleka, ker se delavnost mlečnih žlez zmanjša prav zaradi teh malenkostnih ostankov. Tako začne krava izgubljati mleko in ga neredko popolnoma izgubi še preden bi ga po fizioloških zakonih smela.

Če med posameznimi molžami ni primerne in redne odmora, trpi tudi kakovost mleka. Krava, kakor tudi vsaka druga žival - mlekarica, občuti precejšnje bolečine zaradi prevelike napetosti vimen, če predolgo odlašamo z molžo, in večkrat zaradi tega izgublja mleko. Pojavijo se lahko tudi stalne otekline, ki onemogočijo nadaljnjo proizvodnjo mleka.

Omeniti moramo še čistočo pri molži. Lanski mednarodni mlekarški kongres v Stockholmu je glavni del svojega zasedanja posvetil prav temu vprašanju. Dobro je znano, da je eno najugodnejših tal za življenje in razvoj vseh najrazličnejših klic prav mleko, ki je obenem najosnovnejši del naše prehrane. Paziti moramo, da ne zanesemo kalih teh strupenih živih bitij v mleko, kar se najlaže zgodi v času molže ali kmalu potem. Zato moramo prve kapljice mleka odstraniti in ne pomolžiti v posodo, ker so prenaseljene z različnimi mikroorganizmi, ki bi se v mleku v najkrajšem času tako razmnožili, da bi lahko postali usodni. V mleku je sicer vedno neko število mikroorganizmov, ki so pa neškodljivi, če ostanejo v omejenem številu. To število je razmeroma precej visoko in je merodajno pri ocenjevanju mleka.

S o š k i

Radio Trst II

bratci.
Četrtek, 7. septembra: 13.10 Slovenske narodne izjave pevski duet, spremlja Sramel. — 18.15 Glasbeno predavanje. — 19.00 Slovensčina za Slovence. — 21.00 Radijski oder. — nato Pestra glasba.
Petek, 8. septembra: 18.00 Glasba po željah. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 21.00 Mojstri besede. — 23.35 Polnočna glasba.
Sobota, 9. septembra: 13.20 Salonski kvintet. — 18.30 Oddaja za najmlajše. — 20.00 Komentar o vojnem položaju na Koreji. — 20.10 Sportna kronika. — 20.30 Programski periskop. — 21.00 Sobotni večer. — 22.00 Večerni koncert.

PRODAM CEBELE v A. Z. - obljubljenih panjih skupno ali posamezno. Cena po dogovoru. — Martellani - Trst, ulica Valdirivo 13.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. STANISLAV PAVLICA
TRST, VIA COMMERCIALE
10/II, TEL. 25597

Mizarsko podjetje

Milivoj Pertot

Barkovlje, ul. Bovedo 15 - tel. 39-08

izdeluje:

vsa stavbna dela -
pohištva vseh vrst -
tudi po načrtu -
čolne

Drobne vesti

Razstava proizvodov »proste cone«

Od 3. do 17. sept. bodo razne goriške trdnice razstavljale svoje proizvode. Do sedaj se je prijavilo kakih 15 podjetij, ki proizvajajo slaščice ali likerje — edini predmeti, ki so do sedaj deležni ugodnosti proste cone.

Važno za kolone

Vsi najemniki posestva, katere je letošnja suša ali toča vidno oškodovala, imajo pravico zahtevati od gospodarjev, da jim znižajo najemnino ali pa odstopijo — proti poznejšemu povračilu — del pridelkov, in sicer za vsakega odraslega člana družine 300 kg krompirja in 50 kg pšenice ter 150 kg krompirja in 25 kg pšenice za vsakega otroka. Podrobnejše podatke in navodila dobi lahko vsakdo pri Pokrajinski sindikalni zvezi v Gorici.

Kontrola mer in uteži

Po odredbi goriške prefekture bo po vseh občinskih kontrola mer in uteži, in sicer v sledečem redu:
GRADEŽ do 5. septembra; TRŽIC do 7. do 30. septembra ter od 13. oktobra dalje; RONKE do 14. do 19. oktobra; GRADISKA od 3. do 7. oktobra; KRMIN do 8. okto-

bra do 6. novembra; DOLENJE v Brdih: 7. novembra. Povsod je kontrola v dopoldanskih urah. Občina mora vsakega zainteresiranega pravočasno obvestiti, kam in kdaj naj se javi.

Carinski priročnik

Izšel je nov carinski priročnik, ki obsega kakih 600 strani in obravnava poleg običajnih carinskih predpisov in zakonov tudi odloke o novi carini, kateri je podvržen ves uvoz iz inozemstva. Cena priročnika je 1.500 lir.

Mednarodna poletna akademija Mozarteja v Solnogradu

Pri koncertni uri Zecchi-jeve klavirske šole v dunajski dvorani je 18. t. m. igrala pianistka Damijana Bratuževa »Sedem balkanskih plesov« od Marka Tajčevića, z velikim uspehom. Med poslušalci je bil tudi ravnatelj zagrebške glasbene akademije g. Stančić, kateremu je komponist te »ples« poklonil ter pianistki Bratuževi osebno čestital. Čestitkam se pridružujemo tudi mi z željo, da bi mlado umetnico pred njenimi turnejami radi slišali v Gorici in Trstu tudi njeni sorojaki in ljubitelji glasbe.

Mizarji kmetovalci podjetniki!
deske smreke, macesne, dle sos, trame in par-

CALEA
TEL. 90441 TRST
Viale Sonnino, 24

BEGUNEC V AVSTRALIJI išče Slovenko 20-25 let staro večšo domačih del v svrhu ženitve. Naslov v upravi lista.

UL. ROMA 19
VELIKA IZBIRA, PO ZARES KONKURENCNIH CENAH! LASTNA DELAVNICA. KUPIM IN ZAMENJAM ZLATO, SREBRO IN DRAGULJE

NECCHI novi model B U

NA OBROKE

za vezenje, krpanje, obšivanje luknj, pristiže gumbov, dipke, cikcakaste šive. Vsa dela se izvršujejo brez okvirja. Pouki za vezenje brezplačno.

SIVALNI STROJI na industrijski tok za čevljarje in krojače. PRODAJA NADOMESTNIH DELOV. RADIO APARATI najboljših znamk pri

TULLIO

TRST - ul. C. BATTISTI št. 13
Tel. 65-33 - TRŽIC, na Korzu